

A kiegyezési javaslatokról irt közleményekben kifejtett adunk azon nézetünknek, hogy a benyújtott kiegyezési törvényjavaslatok aligha jelentenek végeles megállapodást, hanem csak benyújtás a helyzet kényserének tulajdonítható. Azóta már nyilvánvaló lett, hogy a kiegyezést jelen formájában Ausztria egyetlen egy politikai párja, egyetlen egy termelő osztálya sem fogadja el és hogy az egész kiegyezésből jelen formájában nem lesz semmi.

Ha már pedig a jelen kiegyezés, amelynek tartalmával a magyar közvélemény, de különösen a magyar gazda közvélemény megelégedve nem lehet, jelen formájában sem kell az osztrákoknak, azt pedig el nem képzelték, hogy a jelenlegi vagy bármely más kormány az újabb alkudozásoknál Ausztriának a jelenleginél nagyobb kedvezményt biztosítson, egy újabb kényszerhelyzet elő sodortatik Magyarország, amely kényszerhelyzet mintegy rák erőskölni az önálló alapon való berendezkedést.

Az idő haladtával mindinkább előtérbe jut tehát az önálló berendezkedés eshetősége is így mi sem természetesebb, és mi sem szükségesebb, minthogy a magyar gazdáközvélemény ezen eshetőséget szabványozza és az önálló vámterület kérdésvél foglalkozik.

Kiváló alkalom fog erre szolgálni annak a munkálatnak a megkezdése, a melyet a kormány a képviselőház utasítása folytán az Enyedi Lukács-fee határozati javaslat alapján kidolgozott és egy ánkét elő terjeszt.

Elmondjuk majd nézetünket a megjelölendő munkálatok szemből is, de ez nem gátolja meg abban, hogy az önálló vámterület vonatkozású nézetünket már előzőleg is röviden jelezzük.

Két oly egymásra utalt országnak, mint Ausztria és Magyarország, sok évtizedre terjedő szoros gazdasági kapcsolatának hirtelen és erőszakos megbontása kétségtelen mindkét országra nézve oly káros gazdasági megrázkódtatással járna, amely évtizedekre vehető vissza fejlődésben.

Azon vitaközni, hogy ezen eddig fennállott szövetségi viszony ily erőszakos és hirtelen megszakítása melyik félnek vala inkább

hátrán, teljesen meglehető, mert elég annak a lagradhatatlan ténynek a konstataciósa, hogy mindkét állam jelentékenyen károsodnék.

Nem szenved kétségét tehát, hogy épp ezen hosszabb viszony folytán keletkezett szorosabb közgazdasági kapcsolat és az agrári és ipari államnak egymásra való utaltsága — eltekintve a kérdés politikai oldalától — arra utalja a két, most szövetségben élő államot, hogy bármennyire is kívánatosnak tartjuk közgazdasági téren az önállósulást, ezt bizonyításmellett, minden rázkódtatás elkerüléséért történhetik csak, mert egyébként az önállósulás nem haladást, de közgazdasági hanyatlást jelentene mindkét félre nézve. Az önálló berendezkedés esetén az eddigi szövetségi viszony helyébe egy szerződéses viszony lép, amely szerződéses viszony, azonban a nemzetközi szerződéses általános jellegétől teljesen eltűnt és korántsem eshetik ugyanazon elbírálás alá.

Ez nekünk különösen is hangsúlyoznunk kell, mert ha az Ausztria és Magyarország között kötendő vám és kereskedelmi szerződés nem tartalmaz elbírálás alá esnek, mint az egyéb- külföldi államokkal kötött vám- és kereskedelmi szerződések, akkor a legtöbb kedvezmény elvétel fogva mindazon kedvezmények, amelyek egymás forgalmának biztosítják, az összes szerződéses viszonyban élő külföldi államok részéről is igényelhetők.

Ezen különleges viszony hangsúlyozása tehát felelte szükséges, mert hisz egyébként nem lehetne megérteni, hogy a két állam egymással sokalkalú nagyobb kedvezményeket biztosítson a kölcsönös forgalom lebonyolításánál, mint egyéb államokkal.

Ami már most az Ausztria és Magyarország között kötendő vám és kereskedelmi szerződés alapelveit illeti, azok kijelölésénél két szempont irányadó; először, hogy az egyezményt forgalmi szempontú kényszerhelyzeten nyertem az önálló vámterületre való átmenet minden megrázkódtatás nélkül megengedi, másodsor, hogy ezen forgalmi kedvez-

ményeknek oly formában adassanak, hogy ezeket más államok is igényelhesse.

Az utóbbira irányul az előzőekben elmondottak nézetünket. Ami az első következményi illeti, állíthatjuk, hogy ezen élv helyes keresztülviteléről függ az önálló berendezkedés szükségességének felmerülte esetén a két állam jövő közgazdasági fejlődése.

A jelenlegi teljesen szabad forgalomnak bármily sekegy vázlatát való megnehezítése is, nagy hátrányára volna közgazdasági fejlődésnek.

Az Ausztriával kötendő vám- és kereskedelmi szerződés tehát a a szabad forgalom előtt kellene előszörben fentartani.

Ha, miután az látjuk, hogy a forgalom könnyebb lebonyolítása és a termelés és fogyasztás könnyebb kiegyenlítőse szempontjából mindinkább a nagyobb vámterületi egyezségek szükségessége nyomul előtérbe: a mi módon azt látjuk, hogy Amerika, Angia és gyarmatai, sőt Közép-Európa is egy nagyszabású vámterület felé lépnek, akkor egy nagy vámterület egységének egyszerű lemondása nemcsak nem idősezt, de nem is oportumnus. Felvetethető valaki, hogy az új vám- és kereskedelmi szerződés épp ugyanaz az Ausztria és Magyarország közötti szabad forgalom, akkor mi különbség sincs az eddigi szövetségi és az újabb szerződéses viszony között.

Tökéletesen helyes meggyőzés: de előre bocsátottuk, hogy mi az önálló vámterület való átmenetnél minden rázkódtatást elkerülendőnek tartunk, ami csak úgy lehetséges, hogy a szövetségi helyébe lépő szerződéses viszonyban is fentartjuk az eddigi szabad forgalmat.

Ez azonban nem annyit jelent, hogy ezen szabad forgalom alól kivételnek ne legyen helyük. Ez azonban a szabad egyezkedés tárgyát fogja képezni.

Azon szerződéses helyzetben vagyunk, hogy a szövetségi vonatkozású, egy lezáró példára is hivatkozhatunk az Svédország és Norvégia.

E két ország egykor szintén egy vámté-

TÁRCZA.

Májusi örömeik.

Iris: Barsony István.

Gyönyörű májusi délután volt a nyegled-magammal hajókatám fölfele a Vágon, egy kis rozoga csavargószőcsön. A hajócska orra vigan futakodott előre; járdájátszecske nagy kutyagassal piúgított, szuszogott. A Vág megáradt volt: nehezen futtatott rajta előre a furcsa kis vízi alkalmatosok.

— Fiúk, most egynevedt ötre. Ha baj nem ér, hét óra harmincz percz és negyvenkét másodperczer (t) kikötünk Kinyesnek.

Kinyes!

Milyen furcsán hangzó, régny magyar név! Még Árpád apunkok hozták időseinknek. Soha a híret sem hallottam eddig. Mi ez? hol van? Valami tündérsziget talán a Vág hajlatai közt, a komáromi puszták szívében, ahova nem jár idegen sokaság?

Csakugyan? Szeg. Idegen ide sohase jön. Mit is keresne itt? Nagy a némaság, az elhagyatottság. Szép minden, de halgat is minden. Aká! itthon van, de már érti, hogy hivatgatás van ebben a nagy csöndben. De az idegen csak megjedne tőle.

A Vág medre szászor is kiszedésűnek, meg újra összszorú a zakatoló kis hajó előtt, amelyen a gazda van, velünk egyet, akik a vendégei vagyunk. Szemkötő jön szag-egy-ötöt telt. A nyirt bajszú tótok egymásorvákot gyújtogatnak, azokat lobogtatják felénk üdvözölget.

— Hét óra harmincz percz és negyven-

két másodperc! mondta a kormányos. Akkor lesznék csinálni. No ugy hát van időnk. A többi mulat. Kravaterkizik és dalol. Egy hires cigány harzza nekik: Dankó Pista, a nóta- király. Az hógedül egymaga ábrándozva. En nekem jobb elől, a hajócska orrán, onnan hallgatam a nóát, nézem a fodros vizet.

Édes kis magyar vizeim! milyen békésen fekszek meg most agyár puháságát! Pedig, bé haragos tudni lenni, ha megmona a partok ment szonkott délet Magyar víz lebonyolítását. Hirtelen haragod s gyos lecsillapodásod a miennék vall. Hisz kebled itala édes, mint a tej. Boldogan nyulok le hozzád, hogy megismergassalak s amin! hullamaid könyökömig futnak, olyba veszem, mintha légeleltem.

Igy lehűnk lenni örökök, ah, ha meg nem riasztanánk!

Hiba történt, elromlott a kis gőzös gépe. Pöfögése gyengül, rohamosan fogy a lélekezte, mindjárt megáll a hajó.

Az pedig nem kis veszedelem. Mert a gőz feszeget, nemhogy csillapodok, inkább még melegebb. A gőzóra a már többlet mutat, mint amennyit szabádnia.

— Hej kapitány! — rivallók a barátomra, akik kormányos is, hajóács is, gépész is egy személyben, — mi az ördögöt csinászt? Hisz így felrobannak.

A „nóta-királynak” se kell többé. Nem hiába van iszonyodni a vágról, megérettül az a gonddal, hogy most mindjárt szeszni tanítjuk s jödeten hátrál a hajó végére. Ott sem éri biztonságban magát, azt menti hát, ami feltöbbebb: a fejt. Kidugja a hajó párkányát át a szabad levegőre; a többibe, ami a hajón maradt belőle, ahá hadd csapjon a sistség! menykök, ha már nem lehet elkerülni.

No, de nem történt komoly baj. A kis gőzös megmondotta magát s újból dobogni kezdett. Mentünk tovább.

És a messzegebe, bele az alkonyatba, a mely csudás égével intene panorámákat mutogatott nekik.

Egy darab igazi, gyönyörű Magyarország ez itt. Széllő röng, amely bátran lehet nevezni tejjel-mézrel folyónak. A Vág színet a partok mentén felfalokodó öprik. Aztán kövöttek a szőlők, a rét, buja erdők, amelyek közt bujkálva fordul-térül a csillgó folyó.

Bélatni messze a nyílások közt, de csak egy pár pillanattig nézhetünk egy pontra, mert tovasikvel velünk a gőzös. A regző nyárfa halomias, kövér örösség feljöttébeben az örökké loocsolt teletörvény és a mint százvala egy másik möllet: fölvszt szuszó lombja egy másik zöld folyószint hullánszó odafent. Melyen a vízben az erdő árnyékek látszik, furcsa mezeeggel, min ha tökéletlenül lenne kifargva, fából...

Estelődés a bangulat egyen misztikusabb. A szeszélyes folyó kényes átvad. Maga a folyó is kötelekített velünk: zátkonyra sodor bennünket. Azokról csak sok pizmögés árán tudunk szabadulni. Közben pedig a víz szalad szemkötő velünk s hozzá felénk az uszó mádarhoz hasonló habfolyásokokat.

Estelődik, egy esteledik! Már régen este is van... A kapitány felsólt az ő máséperzező menő pontosságával. Hol van Kinyes? hol a tündérsziget? Hisz folyóval megyünk még felé a Vágon, a szép magyar vizez. Már nem a nap világít, hanem a hold. Halvány, remegő fény tőle a folyó mélyébe, olyan, amit festő sohát még nem festett.

Ez már az álom országából való.

Lehetetlen azonban az utóbbi bekövetkezésben hinnünk, csakis vétkes köznyelvesség kényszerítette e két országot közgazdasági téren a teljes szakadásra. Az eddigi bizonytalan állapotokért is az odium teljesen Ausztriára hárul, mert Magyarország a kiegyezés illetve a szövetség fenntartása elő akadályait sohasem görgetlett.

Nincs olyan tehát az önálló vámtérvétől felülnék, de van okunk réseni lenni, nehogy előkezesüljen talajon az új alapokon való berendezkedés s nehogy országot akadékoskodásokkal és rosszakadályt egy közgazdasági válság elő állítson, melyben nem lehet vigasz, hogy Ausztriát is magunkkal rántottuk.

R. Gy.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Dohánytermelési kísérlet.

☞ Az alföldi viszonyok között *Cserhádi* tanár ur már régebben az amerikai dohánnyal való termelésről nyilatkozta, mert az a vidéki tisztai levelek, rosszabb égők a durva minőségűek.

Egyszerűen minden kommentár nélkül közlöm az eredményeket, melyeket több fajta amerikai dohánnyal elértünk.

I. Connecticut dohány.

A mag csíráztatva lett márczius 18-án. Melegágyba illetve homokkal keverve márczius 28-án.

A mag rozszal lett.

Kültetjük május 21-én. Sorvátol 80 cm., a sorbani távolság 50 cm.

Első kapálást kapta május 30-án. Második kapálást kapta június 14-én.

Feltöltve lett június 20-án.

Törése kezdetét vette augusztus 24-én, befejezve lett augusztus 29-én.

A beváltási eredmény:

Termett: 300—ölon 262 kg., mely mint II-ik osztály métermázsáknak 18 ft 50 kron váltottat be.

II. Maryland dohány.

Az összes munkálatát a connecticuttal egyidőben történtek.

Magja nagyon jól kelt.

A beváltási eredmény:

Termett 300 [ölon 310 kg., melyből 120 kg. mint I. osztály métermázsáknak 24 ft 50 kr és 190 kg. mint II. osztály métermázsáknak 18 ft 50 kr váltottat be.

Mindkét dohány szinte szép barnapiros volt, de a mennyiben levelek nagyon ráncosak állottak fodorosak, nem voltak oly tetszősok különjeit mint az itil honos tisztai levelek. Egése mindkettőnek (connecticut és maryland) jobb volt mint a tisztai levelekné, csakhogy nagyon erősek voltak pipadöngvények.

A következő évben újul kísérletezem mindkét fajtavál a szinten elég jó eredményre jutottam.

A kísérlet folytatása azért szünt meg, mert időközben más gazdaság kezelését vettem át.

Azt hiszem, hogy eredeti tiszta amerikai maggal szép eredményeket lehetne felmutatni.

B. L.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Rendelílesen folyódt és nem fogamzó tehének és elvetélt juhok.

Hozzánk intézett egy levélben arról panaszkodnak, hogy az illató levélró tehenei járványosan foglaltak parázások szenvednek. Sajnos, az a baj semmivel se kisebb kalamitás

a nyumphománianál, mert rövid időn ezé alakultak.

Felidezik e parázásagot rendszerint mindazon okok, amelyek, a) a közöslénekek, b) a fogamzának akadályait képezik.

A közöslénekek és fogamzának ezen akadályait kénytelenek vagyunk felsorolni, mert a baj felismerésével kérdéstevő semmit se gyanúsít s egy okra visszavezetni a kalamitást mi sem vagyunk képesek, mivel egyebet a folytatás rendelkezésénél kérdéstevő fel nem hoz.

A közöslénekek akadályait képezhetik az ágyék és végtág hibák, melyek miatt a hím felgaskodni nem tud; a párzandó két állat nagyságban való viszonyoztatni a kalamitást, amennyire az adatokból kivenni lehet, nem forognak fenn. Fenforoghatnak azonban a következők:

1. A szeméremnyílás szükülete. Ez rendszerint csak az esetben képezhet közöslési és fogamzást akadályt, ha nagyfokú és különösen ha részlegesen össze levén növe, a hímvesztő által zsemt nem tágiható s át nem szakítható.

II. szükület és összesen nagy ritkaság s operációja a késél való tágiatásban áll.

3. A hüvely szükülete. Ez, ha izmos, vagy hártás áthidalásban, avagy összeszűnben áll, ugyanazon szempont alá esik, mint az előbbi.

4. A hymen (szűzhártya) erős fejlettsége csak kivételosen olyan, hogy közöslésnél a hímvesztő át nem szakíthatja, de ha mégis az eset, szintén a késél való utnyítás segít.

5. Daganatok által megcsikrite már gyakrabban lehet a hüvely, de ritkán annyira, hogy a közöslésben akadályt képezzen. Az akadály rendszerint csak abban áll, hogy a hímvesztő nyomására fájdalom lép fel a nőstényben s a közösléslekor emiatt meg nem áll a hímnek.

6. A segítség a daganat természetéhez mért kiirtásban áll.

Ami már most a fogamzást akadályait illeti, mindenekelőtt megjegyzendő, hogy a mik a közöslési lehetetlenné teszik, azok egyzersmind megküszítik a fogamzást is; de viszont a fogamzást akadályait nem mindig képezik az ondszámú közöslési akadályait is.

A fogamzást akadályait közé tehát kiváltak azon rendelkezések tartoznak, amelyek a belsővel ondszáclátszókat megölik, továbbá azon abnormitások, amelyek egyáltalán megnehezítik vagy lehetetlenné teszik az ondszámú a peték való találkozását s végre amelyek a pete elvetést semmisítik meg. Tehát:

1. Az ivarszerkező váladéka megnehezítheti vagy lehetetlenné teheti a fogamzást végtás hatással és egyéb minőségű fogva. Így a savi hatással váladék az ondszámú a mozgásban korlátozhatja, vagy mozgást is se szüntetheti, holott a gyengén lugos hatás előlúktál az. A nyálkás, sűrű váladék fogva tartja az ondszámú a hig továbbhaladásában nem gátolja azt. Valószínűleg ebből magyarázható, hogy elvetélesek után, vagy máskülönb kirohadó magzatburok által felidezett idült méhburhban szenvedő tehének pl. nehezen vagy éppen nem fogamznak, így tehát parázásagok esnek, lével méhväladékok savi hatása és tenészes.

A segély így esetben a méhbag gyógyításiában áll, melyre összehuzó és fertőtlenítő szerek alkalmasak. A váladék hígítására a tiszta víz beirrigálása is elég, a savi hatás közömbösítésére pedig lugos anyagok (pl. hamulug) erősen hígított állapotban alkalmasak.

A hüvely összeszűnése, mely előbbi közöslési folyán keletkezett sebzések lehet következménye, olykor közöslési akadálytalan nem is képez, de igenis fogamzást akadályt az által, hogy az ondsó a méhbe nem jut-hat. Épp így a hymen is esetleg csak fogamzást akadályt képez. Ez esetekben a segítség az, ami az imént jeleztetett, l. a késél való megnyitás.

3. A méhszájadék zárátága már különösen nyumphomaniákus teheneknél gyakori s mint akadály a fogamzásban, az egyik legközönségesebb ok a parázáságnak is. Hogy ki a segítség ez esetben, már multkori feleletünkben megmondottuk; alkalmas módon t. l. meg kell a szájadékot nyírni s azonnal hígítani.

4. A méhszájadék beszűkültége bizonyára csak előzetesen megvárul, vagy véres múltélt megsebzett s hibásan gyógyított méhen fordul elő s a segélynyújtás a hegeszen összenötött területessel való felmeztetésében áll.

5. A méh szájadék eltolmított volta is, bár ez ritkaság, szintén fogamzást akadályt képezhet. A tömés szívós nyálka szokott lenni, mely a szájadékot és méhcsatornát bedugja. A segítségébe a dugónak ki, vagy befelé való előlvoitásban áll.

6. Daganatok a méhben, előlmeleke a petevezetőben, köros elváltozások a petefészekben szintén fogamzást akadályt s így okot képezhetnek a parázáságnak, avagy szűziféle dühre is s a segítség a daganatok kiirtásában, a petefészek kimiskarolásában, szóval oly műteteleken áll, amelyek olykor életveszélyesek, de legálább is olyanok, amelyek az állat tenyésztésre alkalmatlanná teszik. Amint ezekből észrevehető, mi meg sem monhatjuk kérdéstevőnek, hogy mit tegyen hát a kalamitás ellen, mert hiszen nem tudjuk, hogy e sokféle ok közül melyik forog fenn. Gyamu keletkezik arra is, hogy a bika hibás, mert hiszen a tehének hasas állapotban kerültek kérdéstevőhöz s az ivarzásban a rendelkezéség azóta mutatkozik, mióta a szobán forgo bíkával hágtak. Az nem valószínű a gyamunkhoz ház idegen tehének hágtatására tartott másék bika is épp oly kedvezőtlen eredményre ház.

Levéltől ítéve a takarmányozásban, tartásban alig van hiba, habár mi azt a 30 kilónyi répaadagot fejenként és naponta soknak tartjuk meg akkor is, ha a tehének 500 kiló súlyúak. Ezen répaadag ugyanakkor a káli és nátrómsólerővel, különösen ha a répa-föld chilisátsólerővel is trágyázottak s pedig a salétrom jóval kisebb mértékben se előnyös a tenyésztésekre. A bika különben — mint írja — telvér szimmentháls és 2/3 éves. Nem gondolja, hogy ezt a valószínűleg elnehezített, tehát hibát való kímélő ártalmatlan mészéveléssel helyettesíteni? A tenyésztés, melyből vette, magosa nemességű s az ilyen túlenyészített állományból kerülő bikák közt nem ritka a tehetetlen. Hogy ilyen a szobán forgo is, azt nem állíthatjuk így látatlanban, de gyamunk tartjuk s felhívjuk a figyelmet erre a körülményre.

Összegezve a dolgot, így látatlanban csak a következő tanácsunk lehet:

1. Nem fogamzó teheneiméht s hüvelyt írrigálással 3/4-ös angol kreolinoldattal, naponta egyszer, egy héttel.

2. Tartassa szigorúan tisztán állatái hüvelyét, hogy a híg ürítagság fel ne lépjen a tisztálatlanság miatt.

3. Felhagvátlan az egyes teheneket, az azt követő napon adjon be egynek-egynek 5—10 gr. kámfort spiritsuszálal eldörzselve, egy darab kenyériben se ezt folytszza 3 napon keresztül, megjegyezve, hogy a tej némi csékely kéntárszaga van fel!

4. Ha még sincs eredmény, a bikát kérelmetlenül mustrálja ki s szeressen be másit;

5. az így is meddón maradó teheneket sejteltitje is s felhivatala értékesítse.

Ami elvetélt juhok irleti, azok egy látványos válamitól kezdve följátn veztek el, mert mint mondjuk, három közülük el is hullott. Különbben összesen 7 daraból van szó. Ha nagy az állomány, ez a percent — különösen angol kossal való párzás esetén — nem szokatlan; ha azonban az állomány kicsi, vagy a percent aggodalmat kelto lehet, bár úgy látzuk, hogy csak közönséges elvetélesek van szó, amit nem lehetetlen, hogy a híd és

zord időjárásban is legelőkön és réteken járó anvéknál külső káros hatás idézett fel, melytől tehát jó lesz a még hasas anykákat óvni.

Mint mondja, 3 nap óta nincs elvetéles. Ez természetesen jó jel, de ha ismét mutatkozik az abortus, már gyanú kerekedik közöttük káros hatásra visszavezethető járványos elvetélesre és esetleg fertőző abortusra. Az ilyen esetben alkalmas teendőkről sokszor volt szó már e helyen, így legközelebbőlről az 1897-ik évi 60-ik számban, azért arra utaljuk a kérdésesítőt, nem zárván ki, hogy a kalamitást kimerítőbben leírván s újra kérdést intézve, ezen elvetélesre külön és ismét felelni fogunk.

Monstori Károly.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

A bordói lé alkalmazása a gyümölcsfák megvédésére.

A szőlő peronoszpóra betegsége ellen már gazdáink nagy része permetezi szőlőtőkét; ezt szomorú év tapasztalata vezette rá szőlősgazdáink arra a meggyőződésre, hogy ezzel a kemény betegséggel szemben okvetlenül, minden évben fel kell venni a küzdelmet, ha boldogulni akarnak.

A permetezés sikere sok minden tényezőtől, u. m. a permetezés idejének helyes megválasztásától, a munka ügyes végzésétől stb.-től függ, de ezek mellett igen fontos szerepet játszik az is, hogy miféle anyagot használunk a permetezésre.

Az eddig ajánlott sok mindenféle anyag között legjobban tartja magát a bordói lé hirt, melyet habár többféle változatban, de

legáltalánosabban használnak a szőlő permetezésére.

A külföldön okulva azokon a szép eredményeken, amelyek a bordói lével a szőlőkben

65. ábra. Gyümölcsfák permetezése hosszú kantsak csövel.

64. ábra. Gyümölcsfák permetezése létráról.

elérétek, megpróbálták ezt az anyagot a gyümölcsfák permetezésére is alkalmazni s azt tapasztalták, hogy a bordói lé a gyümölcsfákat is megvédi több káros gombabetegségtől s emellett némi védelemt is nyújt a rovarokkal szemben is, mert sok rovar nem szívesen nyúl a réztartalmú permeteggel belepet lombhozathoz.

Különösen jó hatása van a bordóinak az alma és a körte *varasbetegsége* ellen.

Nem igen van több olyan betegség az almának és a körtének, mely annyira is oly sokféle kárt tenne, mint a varasbetegség, amelynek különösen a legfinomabb körte és almafajták vannak leginkább kitéve.

Az almán a szőben forgó betegséget a *Fusicladium dendriticum* Fuck. nevű gomba, a körtén pedig e gombának egyik testvére, a *Fusicladium pyritum* Fuck. okozza.

Mindkét gomba megtámadja a leveleket, melyeken kisebb-nagyobb szennyesbarna foltok keletkeznek, megtámadja a gyümölcsöt, mely vagy aprón le hull, vagy törpe marad és foltos, vagy pedig eléri a gyümölcsöt a rendes nagyságot, de tele van barna varakkal (himlőkkel), melyek a gyümölcsöt nemcsak elcsúfítják, hanem ízletlenebbé is tessik, mert a varak alatt a gyümölcs husa rendszeren paraszteri; végre megtámadja a két gomba a hajtásokat is, melyek, különösen a körténél, megropedeznek.

Ha e gombák támadása nagyon erős, a gyümölcsfák levelei idő előtt lehullanak, mit leginkább a körtéftakon lehet gyakran tapasztalni, melyek a betegség következtében néha már augusztus hónap elhullatják lombjukat. Természetesen ez nagy baj, mert ilyenkor nemcsak a gyümölcs nem fejlődhet ki teljesen, hanem az idej hajtások sem érnek ki, mi a jövőre nézve bir káros hatással s e hajtásokat a téli elfagyás veszélyének teszi ki.

E két gomba részben a lehullott leveleken és gyümölcsökön, részint az ágakon, különösen az egyéves ágakon telel ki. A küzdelemnél tehát első sorban ezt tartuk szem előtt s azért a betegséggel szemben az legyen az első lépésünk, hogy a lehullott leveleket és gyümölcsöket söpörjük össze és égessük el, továbbá, hogy a fáknek mindama ágait, amelye-

ken e betegség okozta barna, forradásos repedések észlelők, a té balta előtt messzük le s egressük szintén el.

Ha ezt a munkát, — az irtás munkáját — elvégeztük, akkor kerül a sor az *óvadók* védekezésére s itt kezdődik a bordói lezerepe, mely abban áll, hogy a bordói permetezővel védelemzük meg a fát attól, hogy a bárhonan kerülő gombacsirák a fa leveleit, fejlődő gyümölcsöt és zöld hajtásait megtámadhassák.

A bordói lé a mint tudjuk vízből, rézgálicból és mészből álló még pedig közönségesen úgy, hogy 1 hektoliter vízre 1, 2 vagy 3 kg. rézgálicot s ugyancsak 1, 2 vagy 3 kg. égetett mészből készített mészetjei számunkat; az így készített lé a rézgálicadag nagysága szerint 1, 2 vagy 3%-osnak nevezetük.

Habár a közönséges bordói lé is jobban tapad a lombhozathoz, mint a helyébe ajánlott legelőbb permetező szer, mégis, tekintve hogy a permeteknek a lombhozathoz való tapadása elsőrangú fontosságú bir, mind a védelem költségeségét, mind a védelem költségeit illetőleg, már ezt az a törekvés, hogy a bordói lé tapadóképessege valami módon fokoztassuk.

E törekvések eredményei az ugynevezett *czukros bordói levek*, amelyek léhez készülnök, hogy a bordói léhez, ennek tapadóképesseget fokozandó, valaminő formában czukrot is kevernek.

A czukros bordói lé először egy francia, *Perret* ajánlotta s ez a következőleg készül:*)

2 kg. égetett meszet fel kell oldani 80 liter vízben s ha az oldat kihült, ahhoz ötnek keverés között 10 liternyi vízben oldott 2 kgnyi melaszt (a czukorgyártásnál mellékterményképpen nyert tisztítottan czukorszirupot) kell önteni s végre e keverékhez 2 kgnyi rézgálicot adunk, melyet megelőzőleg 10 liternyi vízben feloldottunk.

*Schilling és Bartl**)* a tisztáltalan melász helyett inkább közönséges fehér czukrot ajánlanak alkalmasz a az így módosított czukros bordói lé elkészítését a következőleg javasolják:

Az 1-ső permetezéshez 50 liter vízben 1 kg. rézgálic oldandó fel, mi a leegyszerűbben akként történik, hogy a lé használatát megelőző este abba az edénybe, amelybe az 50 liter vizet feloldottuk, zúszkasztróbból készített zacskóban a lement 1 kgr.-nyi rézgálicot belöगतük, mire reggelre a rézgálic már fel lesz oldva s a szemét a zacskóban marad.

Egy másik edényben 25 liter vízben feloldunk 150 gramm fehér-czukrot, s végre egy 3-ik edényben 25 liter vízből és 1 kgr. frissen égetett mészből mészetjei készülnök.

Ha ezek megvannak, akkor először a cukoroldatot öntjük a rézgálicoldatba s ennek megkörtörtével lassan és folytonos keverés között a szilán készített mészetjei ilyen módon 1 hektoliter 1%-os czukros bordói lével készíttünk.

Ha az így elkészített lét állani hagyjuk, az edény fenekén lassanként egy kékes-fehér üledék gyülemlik meg, mi főleg tiszta vízben nem oldható rézoxidhidrátról és gipszből áll; s az üledéget rézoxidtrá mellett azonban még rézszók (rézszénarhat) is képződik, mi a vízben oldva marad.

Permetezésnél a készített oldatot mindig jól fel kell kavarni, hogy az edény fenekére szállott üledék az oldatban egyenletesen eloszolódjék.

Ha most a czukros bordói kipermetezéskül, mivel a rézcsukor a vízben fel van oldva, ez mint gombaölő szer azonnal megzsi hatását, előlve a netalán már a lombzatra jutott s fejlődésnek induló gombacsirákat, s lehetőséges, hogy e rézcsukoroldatot bórén át maga a zöld növény is (levél, hajtás, zöld gyümölcs) felvézsi, s ezáltal a növényt a gombák ellen annál inkább védi.

A permeteg azonban nemokára felszárva s a lombzaton apró kékes-fehér pettyeket alkot, melyek részben rézoxidhidrát, részben gipsz s részben rézcsukorból állanak.

66. ábr. Gyümölcsfák permetezése hosszú fémruccal.

E száraz pettyeket, ha harmat, vagy eső éri (a mi az első, életföltétele a legelőbb, a lombzatra jutó gombacsirák fejlődésének), a permetező oldja fel, de mivel úgy az eső, mint a harmatvíz szénsavat is tartalmaz, mi oldóképesseget fokozza, a feloldó a tiszta vízben oldatlan rézoxidhidrátról is valamit, ilyenformán s a lombzatra jutott vízbe két helyről is bejut a gombaölő réz, egyik helyről gyorsabban, másik helyről lassabban.

A lombzot most mindaddig van felvéde az e cikik előjén említett két gyümölcsötöltség, s több más betegség ellen is, míg az esősés a permetegét lassanként egészen le nem mosta, s a mikor a permetezést meg kell újítani.

A gyümölcsfákat először mindjárt a lombfésülés idején kell lepermetezni; a virágzatnak, míg ez ki nem nyílt, a permetezés nem árt,

azért a virágzat ilyenkor épp oly tökéletesen bepermetezendő, mint a feleledő levelel.

2-sor a gyümölcsfákat közvetlenül az olvirágzás után szükséges permetezni s akkor 2%-os czukros bordói (1 hektoliter vízre 2 kg. rézgálicot, 300 gr. czukrot és 6 gr. égetett mészt számunkat) kell használni. Ez a két permetezés minden körülmények között megadandó a gyümölcsfáknak, de a legtöbbszor kívánatos a nyár folyamán (july junius véle) még egy harmadik permetezést is adni az észeszelel a bordói érleli fának.

Ha nagyobb erőszékeség állna be, megesehtik, hogy 3 permetezéssel sem érünk czéll, s hogy úgy a virágzás előtti mint közvetlen a virágzás után permetezést is meg kell ismételnünk.

Ha tudjuk, hogy a bordói lének előszörban övő hatása van, akkor tisztában vagyunk azszal is, hogy a bordói lé csak azt a zöld részt védi, a melyen rajta van, s csak addig, ameddig rajta van, s így meg fogjuk tudni állapítani az újabb permetezés szükségességét.

Dr. F. Müller*) kivéne a második permetezést, a többi permetezéshez mind 1%-os czukros bordót javasol s öva int attól, hogy a 2-ik s a 3-ik permetezést erős napfényesél végezzük, mert ilyenkor a finomabb alma és körtelajtak bőre meperzselődik.

A gyümölcsfákat ugyanolyan gépekkel lehet bepermetezni, mint a szőlőt; ha gépünknek nincs egy hosszabb segéd-fémöseve (a legelőbb permetező géppel adnak ilyen), akkor szükséges, hogy a munkás kétlébba létráról permetezzen (lásd a 64. ábrát); ha van ilyen hosszú csövünk, vagy a nem nagyon magas fákak ennek segítségével permetezhetni (lásd a 65. ábrát); az igen magas fákakl azonban szükséges hosszabb katescsövöt is alkak használni ilyenkor a fémöseve legelőbb egy póznához erőnteni, melyet egy második munkás kényelmesen irányítbaja a külvölendő permetegét (lásd a 66. ábrát). A permetezést bemutató képek Dr. F. Müller munkája után készütltek. #

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

234. kérdés. Oly munkának, vagy jelentésnek a címét kérem, amelyben a műtrágyának hatása az árpára részletesen van tárgyalva.

235. kérdés. Hogyan számítjuk a zöld rosznak, luzernának, avagy csalámadék mértezmásánakénti pénzértékét.

Szend. S. J. 236. kérdés. Egy rozstáblám, mely a virágzás első stádiumában, a küldött bogarak lepék meg.

Kegyre értesítéskérn akar nézve, hogy ezen rozar tesz-e nagy kárt a rozstáblákban? Mi nevé? és lehet e védekezni ellene? mi módon? N. B.

237. kérdés. E hóban észrevettem, hogy a sorokban kevés a tengeri, — amennyiben elhervadt. Megfogva a hajtást — az könnyen ki volt húzható, miután gyökéret elragta valamely fémeg. Vizsgálódás után meggyőződtem, hogy a pusztítást az ugynevezett lótti okozza. Hogy lehetne ellene védekezni? Ujmajor. F. M.

*) Lásd: Schweiz-Gartenbau.

*) Lásd: Ed. Prillieux: Maladies des plantes agricoles et des arbres fruitiers. I. köt.

***) Lásd: Schwitz, Gartenbau, 1898. 3. sz.

Feleletek.

Rozsot pusztító rovarok. (Felelet a 296. sz. kérdésre.) A beküldött bogarak az Omophlus betulae fajhoz tartoznak s ha tömegesen jelennek meg, a rozson, de egyéb kultúráit főnemű és fás növényekben is kárt tehetnek a lomb és virág megrágása által.

Védőkezüli elemük csakis a hálózás ajánlható. E háló az általában ismert zöld lepkehaló mintájára készül, de erős vastagból való zsákok, erősebb vaszkarkálv és munkásokba való nyéllel. Házilag készíthető. A hálózás annyiból áll, hogy a munkás menet közben a rozstábnál jobbra-balra csapokat a rovarhálózás s a benne meggyűjt bogarakat elpusztítja.

Luxuslő-vásár.

Megemlékeztünk már a május hó 15. 16. és 17. napján a Tattersall telepen megtartott luxuslő-vásárról. Ez alkalommal érdekesnek tartjuk közölni az eladott lovak jegyzékét a verő nevével és az eladási ár feltüntetésével. Eladási összesen 92 db ló, 40,771 forintért, így tehát egy ló átlagos értékesítési ára 438 forint lesz ki. Ezen lovak között azonban az állami ménesek elárvázott herélnye nem szerepelnek. Ezekkel együtt úgy az eladott lovak száma, valamint az éért árak tetemesen magasabbak.

Az eladott lovak a következők:

Eladó neve	Darab	Verő neve	Lakása	Vételár ft
Fölsinger Ferencz	1	Leplát J.	Bécs	450
Gr. Apponyi Gyula	2	Kohn és Fischer	Pápa	750
Berchthold Miklós gr.	2	Wetter Gouter br.	Belgrád	800
Farkas Zolt. és Tamás	1	Leblat J.	Bécs	300
Gézy Mihály	1	Fodor	Budapest VI.	300
Andrássy Tiv. gr.	1	Königschild fh.	Székesfehérvár	850
Bezerédj Adorján	2	Szapáry Pál gr.	Bpest	2200
Brechfeld Lajos	2	Dr. Tauter Vilmos	Tápó-Süly	800
Rózsa Béla	2	Schlegl József	Bécs	1200
"	2	"	"	1200
"	2	Kreiner János	Bécs	725
Rudnyánszky Titusz	1	Grepsberger József	Bpest, Aréna-ut. 44.	300
Gr. Berchthold Miklós	1	Tóth Géza	Erdő-Tarcsa	350
Fáy Béla	1	Farkas Kálmán	Bpest	450
Forster Lajos	1	Leblat József	Bécs	600
Blaskovich Elemér	2	Abaffy Aurél	Felső-Lehota	825
Farkas Zoltán	2	Woltmann György	Berlin	950
Graefl Jenő	1	Vadas József	Pápa	500
"	1	"	"	600
Farkas Zoltán	2	Wetter Gouter br.	Belgrád	1200
Kováts Károly	1	Ifj. Sárközy Pál	Nagy-Káta	300
Csetke Béla	1	Vadas József	Pápa	500
Daróczy Zoltán	2	Oberst v. Sachse	Bécs	516
Stándis János	1	Altschul Adolf	Bécs	1000
Hamaliár Lajos	1	Sz.-Martoni Radó Gyula	Sárvár	400
Csajághy Béla	2	Gr. Zichy Béla	Lengyeltóti	1200
Horváth Pál János	2	Grünberg Simon	Galacz	800
Karsay Vilmos	2	Dr. Majláthy Béla	Csabaj	450
Gr. Szechenyi An. Pál	2	Mauthner Ödön	Bpest	850
Muzslay Gyula	2	Nedecký Szendrő	Pa-Monostor	760
Balazsovits Oszkár	2	Schneller Jenő	Bpest	750
Daróczy Tamás	2	Szt.-Ivány Farkas	Gombos	450
Daróczy Zoltán	2	"	"	300
Rózsa Béla	2	Fenyvesy főisp.	Veszprém	900
Jezsenszky Sándor báró	2	Baranyay Pál	Bağotta	750
Daróczy Tamás	2	Gosztónyi Géza	Kereksúdvár	400
Stándis János	2	Oblat János	Pápa	1200
Orosz Fülöp	2	Szechenyi An. Pál	Marczali	1100
Szent-Iványi Farkas	2	"	"	700
Balazsovics Oszkár	2	Szent-Ivány Farkas	Apez	500
Ifj. Prónay Péter	2	Adorján Lőrinc	Kronpača	300
Szechenyi Imre gróf	2	Taubinger Béla	Szénás	1200
Póth Géza	2	Nanwohner József	Kaposvár	280
Forster Ottó	2	Sebastiani Vilmos	Bpest	1000
Balázs Iván	2	Klinger Zsigmond	Bécs	550
Jarocsy Lajos	2	"	"	325
Gr. Hoyos Miksa	2	Gr. Esterházy Ernő	Galántha	500
Fölsinger Ferencz	2	Szamek és Társa	Bpest	1300
Hallsz Aladár	2	Gregersohn Nils	Pudneritz	600
Benedécs Jenő	4	Ehrenfeld Antal	Ó-Gyalla	2800
Bogessits Félix	2	"	"	950
Szécsy Kálmán	2	Mauthner Ödön	Bpest	750
Gr. Zichy János	2	Fodor Gyula	Bécs	250
" Somssich Béla	2	Dr. Hugonay Béla	Kömlöd	4000
Összesen	92			40771

VEGYESEK.

Mai számonk tartalmak:	Méret
Az OMEG kézművelés.	788
Az óráról vártamlett felé. R. Gy.	788
Tarcsa: Májusi öröme. Bársony István.	784
Növénytermelés.	788
Dohánytermelési kísérlet. B. L.	788
Állattenyésztés.	788
Rendeléseken folyó és nem fogászatok tehenek és a cseréjék. Jókai. Monostori István.	788
Gazdasági növénytan.	787
A boródi le alkalmazása a gyümölcsfák megvédésére.	787
Levelezésrész.	788
"	789
Kereskedelm. híradás.	791
Budapesti gabonaterelés. — Szécsizlet. — A kispótló vadasornok árnyékvétele és nagyban (en gros) eladott elemiönök árairól. — Állattársak: Budapesti szarvasmarhavásár. — Bécsi vigasztarvásár. — Bécsi szarvasmarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi juhvásár. — Párisi juhvásár. — Bécsi szarvasmarhavásár.	792
Szerkesztői teendők.	792

Külföld. Ó feléje a király Dr. Hulyra Ferenczet, a budapesti állatorvosi akadémia igazgatóját, lapunk egyik kiünő rovatvezetőjét a harmadosztályú vaskoronarenddel tüntette ki. E kitüntetésnek előzményét Dr. Hulyrának az állategészségügy terén kifejtett s a nyilvánosság előtt is ismert sikeres működése képezi, melyet a kormányzat a fentmélő állategészség-

ügyi kérdésekben a közudomásra jutott ki-gyevezési kérdések folyamán is értékesített. Dr. Hulyra tevékenysége amellett, hogy állatorvosi munkájában részben a vaskoronarenddel s az ötévesi jelentőségű ismeretini és méltányolási a gazdalkozás előtt ma már szükség-szerű. Résznélkül ösztönöz üdülőjök az öt ért magas kitüntetés alakalmából, amely kitüntetés eredményeként, közhasznú munkáikról jól megérdemelt jutalmak voltak. Ugyancsak a hivatalos lap május hó 21-iki számában közli OJÁK Iván földművelésügyi miniszteri osztálytanácsosa harmadosztályú vaskoronarenddel tüntetett ki.

Meghízlások. A földművelésügyi m. kir. miniszter báró Friesenbör Gergely főbíróitok, 6-odszálik lakost és a nyitrai-nyitrai gazdasági ügyel tanácsk. Drákovics Kálmán uradalmi bérlet, nemek-kezelőhelyi lakost, Bars vármegye osztályi járására, Bivó Andrács. ev. ref. lelkész, daróczi lakost, Kolozs vármegye nádasos járására, Sívics Rezső uradalmi tisztartót, kolosai lakost, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye solti közep (halozsa) járására, Fehér Zoltán, felső-szelei lakost, Pozsony vármegye galántai járására, Halasi József, mátszalkai lakost, Szatmár vármegye mátszalkai járására, Zevényi Károly főbíróitok, bikói lakost, Esztergom vármegye esztergomi járására, Ifj. Csorba József, esztergomi lakost, Csongrád vármegye csongrádi járására néve az állandó gazdasági tudósítói listára meg.

Eljegyzés. Dr. Nyirely Jenő köznevelésmunkos tanár tanácsotani tanár eljegyezte Csandány Elizát, Dr. Csandány Gusztáv kesztelyi gazd. tanácsotani igazgató lelkéj.

A szövetkezeti biztosság Magyarországon. E czímen az Országos Magyar Kölcsonos Biztosság Szövetkezet egy röpiratot adott ki, amely a szövetkezetellen a részvénytársasági biztosság részéről megindított s kerülhetlenül folytatott hajszát ismerteti a kölcsonoséval alapuló szövetkezeti biztosság ismertetése mellett. Ugyane czímen jelent meg egy hozzáértőtől válasszképp egy röpirat, amely úgy látszik az Első Magyar Állambiztosság Részvénytársaság megbízásából íródván, igyekszik a Kölcsonos röpiratnak állításai megczafolása mellett az Első Magyar Erdeméit is kiemelni. Főlélegesen is mondani, hogy az utóbbi sokkal jobban sikerült a röpirótnak, annyira, hogy ismerve a társaság őnzelen hazafiságát és áldozatkészégét, máris megvagyunk nyugtatva az iránt, hogy a Kölcsonos általa jósolt bukása esetén ő lesz az a mentő angyal, amely készséggel oeli az eltévedettek kebelére. Csak természetes, ha kívánatosnak tartjuk, hogy a mentő angyalra ne legyen szükség s hogy a szövetkezet a „jómeny verseny öber és ügyes üzleti harczát” sikerrel állja ki. Hogy miért, ezt maga röpiró is megmondja akkor, amidőn egyetlen egy esetben a kölcsonos szövetkezeti biztosság formáját jognak és szükségesnek ismeri el, t. i. ha a dijak tulajmagas. Talán felesleges bizonyítgatnunk, hogy a szövetkezetek is öpp a dijak magassága tette szükségessé s ha ma megszűnik, úgy a biztossitási dijak megint csak a régi színvonalra emelkednek, amit most már a kartel is megkönyvit. Különbön elismerőleg kell megemlítenünk a röpirat tisztességesség hangját, amely eddig a részvénytársaságok versenyüzletitámadásainál sajnos nélkülözöttünk s amely hang, modor és szöközők voltak azok, amelyek miatt a szövetkezetekkel szemben folytatott „ügyes üzleti harczot” tisztességtelenség tartottak s bár a büntető-

törvény ezt nem torolja meg, azért mégis igazgatóság és erkölcstelen fegyvernek állítottuk.

Ujabb veszedelem. Forster Géza, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóságának taláival a „Központi Vésárszarnok”-ba érkezett olasz burgonyát, a csarnok főfelügyelője után a beérkezett olasz burgonyát mintákat szerzett be és ezeket mintákat a magyar-órári növényélet és kertváni állomás vezetőjének megvizsgálás végett beküldötte; ahonnan után választ kapta, hogy a beküldött burgonya nyelmeletm találtak, mely rövid egy napi üvegbúra alatti tenyésztés után igen szép fruktifikációt hozott létre, egy, hogy a legnagyobb pozitívalás állított, hogy a burgonyavészével: a „Phytophthora infestans” nevű gombával van dolguk. Ezen véleményből tehát világosan kitűnik, hogy a külföldi árukkal folytatott üzletünkön újabb és újabb veszedelmeket hozunk megözgaságunk nyáakra. Ugyan már Magyarországon is konstatálható ezen burgonyavész, azonban attól lehet tartanunk, hogy ezen fertőző betegség nagybombórvé elterjedést is nyerhet, ha figyelembe vesszük azt, hogy a Budapestre érkezett burgonya hulladéka a fővárosi szenny- és szentlőrinci szennyárgyára telepre vitetvén ki, onnan könnyen továbbterjedhet a baj. Az „OMGE.” nem fogja elmulasztani e tárgyban a további vizsgálatot megejteni és a szükséges lépéseket megenni.

A **tejmérők egyesülete** a hó 22-én délelőtt tartotta alakuló közgyűlését a **Köztelen** báró Harkányi János elnöklete alatt. Az egyesület megalakítását a tejtermelő gazdák múlt évben tartott országos értekezlete határozta el azon okból, hogy a budapesti tejkészítők kartelszerű megegyezése ellenében a tejtermelőgazdák érdekeit védelmére egy egyesülettel tömörüljenek, mely egyesületnek feladata lesz, hogy a budapesti tejpiacot szervezze és a tagjai által termelt tejet a fővárosban való elhelyezés biztosítsa. Az alakuló gyűlésen 37 tejtermelő gazda vett részt a a tagjai jelentkezők által szállította bejelentett napi tejmennyiség megközelítő a napi 20 ezer liter tejet. Az alakuló ülés letárgyalta a szervezőbizottság által kidolgozott alapszabályokat és ügyrendet s megválasztotta egyhangyalan elnökül gróf Nádasdy Ferencet, alelnökkül báró Harkányi Jánost és Forster Gézát. A választmány tagjai lettek: Bonykay György, Deminger Imre, dr. Paizs A., Végh Béla, Gosztonyi Lőrinc, Vancsó Gyula és Schrikker Imre. Számvetésbizottsági tagokul megválasztották: Lintner Sándor, Strassz Vilmos és Sióc Jenő. Az egyesület választmányának való képviselői: Felkéri a földművelésügyi minisztert, az országos Magyar Gazdasági Egyesületet és a vásárcsarnok elnököt szövetkezett. Az egyesületi ügyvezetői bizottságának elnöke Szécsényi Pál OMGE. titkárja el. A gyűlés részletes lefolyását a **Köztelen** szombati melléklete gyantán megjelent **„Tájékoztató”** az. szalagunk fogja ismertetni, Részközlő kifejezést adunk azon óhajunknak, hogy jelen mozgalmakhoz a budapesti s vidéki tejtermelő gazdák lehetőleg kivétel nélkül csatlakozzanak, miután az egyesület kitűnő célját csak az érdekelte gazdák tömörülése által érheti el.

Díjválogatási versenyek. Az OMGE. és a Lótenyésztés előmozdító Alakuló Tattersall versenyválogatás által dr. **Darányi** Ignác földművelésügyi miniszter támogatásával május hó 25. rendezendő díjválogatási versenyekről a felhívásának a királynak. Lipót kir. herceg halálából bekövetkezett udvari grász gátolva, kiállítás helyezett megjelenését. A versenyek pont 2 órákor kezdődnek. A díjválogatásban 35, a díj-

úgratásban 46, a jou de baraban 9 lovas veszt részt. A verseny siker tekintetében minden valószínűség szerint fejtől fogja múlni az előző évkéhez képest, mely igen versenyese volt.

A **Kozma-szobor-leleplezés.** Mezőhegyes és hó 23-án leleplezték le **Kozma** Ferenc szobrát a Belügy- és földművelésügyi miniszterek és nagy közönség jelenlétében. **Darányi** földművelésügyi miniszter **Looszy** Mihály, miniszter tanácsos, a szoborbizottság elnöke felvívította a társas szobrot, engedélyt kért arra, hogy a szobrot leleplezhesse. Ezután a földművelésügyi miniszter mondott hosszabb beszédet, méltatva Kozma Ferenc érdemeit a magyar lótenyésztés felvirágoztatása körül. E beszéd után gróf **D'Orsay** ménesparancsnok mondott lelkes szavakban köszönetet a miniszternek azon intézkedésért, hogy a szobrot a ménesintézet gondjaira bízta. Az intézeti dalárda zérendetle a „Szózat”-ot, mire a hatalmas sereg koszorú elhelyezése következett. Az ünnepély lefolyásáról a **Köztelen** legközelebbi számbában közöljük tudósított beszámolót.

Budapesti gyapjú árverések. Az ez év gyapjúaukciójának első sorozata július hó 6-án nyílik meg és előreláthatólag három napig fog tartani. A bejelentések eddigé jóval nagyobb számban történtek, mint a múlt év hasonló időszakaig és ha csak kedvezőtlen időjárás a nyírást el nem késlelteti annyira, hogy a bejelentett gyapjú egy része az aukcióról lekéssék, akkor az árverések valószínűleg háromnál több napot fognak igényelni. A kiállítások arra, hogy a gyapjú ez évben jól fog sikerülni, a lehető legjobbak és az új gyapjú iránt remélhetőleg a kereslet is elégnélküli fog annyival inkább, mert a helyi piacnak már hónapok óta tartózkodóan viselkednek és ezt az alakulatják, hogy szükségletet már új gyapjúval akarják fedezni.

Hibaigazítás. A „Köztelen” 41-ik számban a „Tenyésztés és bizó-jub-kiallítás Bécsben” című közleményben (1897. lap) az az állítás foglaltatik, hogy a tómegegyezés határozatán idén 3200 fron vásárolták. E helyen 3200 helyett 320 frt olvasandó, mivel a számadat a sajtóhiba töltötte meg egy nullával, amit hozzáértő olvasóink amugy is bizonyára felfedeztek.

Intézkedések a várható gabonakivitel akadálytalan lebonyolítása érdekében. Ertekezletként szentelt a m. kir. államvasutak igazgatósága a jelzett cél elérése végett a nagyobb fa, szén stb. szállítókéhoz a következő felhívást intézte. „A múlt év kedvezőtlen természetű és a gabonakészletnek Európaszerte nagy mérvű apadását tekintve — amár természet ereiményének szűkösorán még meg jósolható — mégis bizton kiáltásba vehető, hogy az aratásnak hazánkban korábbi megkezdése mellett a vasutizetnek már a gabonaterméknek piacrahozásának kezdő időszakában, főleg a külföldre irányuló nagy tömegű és sűrűs természetű gabonaszállítások lebonyolításával kell a folyó évben megküzdünk. Ugy bízunk, felesleges ezen sürgető tömegszállítások akadálytalan lebonyolításához fűződő nagy közérdeket s mondhatni országos érdekeket részletesebben kifejezni és miután a vasutizet minden igyekező dacára, előlálhat azon helyzet, hogy másnével tömegszállításokra a szállítási rendelkezések nem állanak. Ezen rendelkezésekre, kivánatos, hogy azon egyéb tömegszállítások lehetőleg a rohamosan meginduló sűrűs gabonaszállítások időszakán kívül, vagyis f. év július 15-ike előtt és október vége után kerüljenek nagyobb mérvben elszállításra. Van szerencsénk ennél fogva a saját érdekeink és a közérdekek védelmére odaahatni szíveskedjék, miszerint küldeménye, amennyire csak lehet a gabonaszállítás idején kívül, a fent megjelölt időben adassanak át a vasutizetnek: szállításra, mert a m. kir. államvasutak különben esetleg nem lesnek képesek a jelzett időben a minden oldalról támasztott közérdekek kivalóknak elöget tehetni.

A gabonakivétel gyors lebonyolítása tárgyában továbbkérdve a M. A. V. igazgatósága e hó 27-én hirta írásba a várható gabonakivétel anktétét. Erre az alkalomra hivatalosan az összes mértékadó szférákra a gabonakereskedelem, az export-üzlet, a szállítási vállalatok, hajós társaságok, szállítócégek és malmok köréből. Az államvasutak igazgatósága a várható forgalom mértékére, a kivitel irányára, megindításának időpontjára és a munkák vonósított felvigasztalások fog kéri az értekezletű, a melyet kereskedelmi körökben is nagy érdeklődéssel várnak s amelynek hatályos, gyakorlati intézkedések kiindulási pontjait kell majd szolgálnok.

Tízéves találkozó. A debreceni gazdasági tanintézetben 1888-ban végzetek f. évi június hó 1-én gyűlések össze tízéves találkozó. E tárgyban két felhívást tettünk, melyeket alább közlünk: Felhívom mind azon tanulóitársaimat, kik 1888. évben a debreceni m. kir. gazdasági felsőbb tanintézetet látogattak, hogy fogadják szerelmében június 1-én reggel 9 órákor a Bika szálló első jelenleg meg; akik talánvalami fenakadishab voltak, kérem hozzam forduljanak levélleg. Lajos-Mizse, ötműsi **Gérgy Gyula**. Felkérlek benneteket, — kik 1888. évben a debreceni gazdasági tanintézet tanulóimát bevégeztek, — hogy folyó év június 1-én, a debreceni „Bika” szállóban, — akkor történt megállapodásokhoz képest megjelenni el ne mulasszatok, mielő em, intézkedés végett mielőbb értesítsetek. Vértés, u. p. N-Léta, **Frdér Ákos**.

A szövetkezők szaporodása Nyitra-megyében. A Nyitra-megyei Gazdasági Egyesület titkára legutóbb Czaboján, Csomokón és Nadlyánban járt szövetkezők létesítése végett. A szövetkezők Czaboján és Csomokón megalkultak. Czaboján a tagok száma 70, az üzlet-részek száma 100. Csomokón a tagok száma 85, az üzlet-részek száma 90. Czaboján elnök Szirányi Géza, helyettes elnök dr. Pulmann János. Csomokón elnök Bernát Gözör, helyettes elnök Horváth Manó. A nadlyáni szövetkezők rövid idő múlva szintén megalakult.

Szuperfoszfát
chilalétrum
kén-savas-káli
kén-savas-ámmón
és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

rezgálic
98-99%
jegecekben és grölve valamint egyéb
permetező anyagokat
legutányosabban ajánl a

HUNGÁRIA
műtrágya, kén-sav és vegyi ipar
részvénytársaság
Budapest, Váci körút 21.

További tudósítások a Tannalbin veterin. (Knoll) hatásáról az állatok vérhasánál.

Matthias, főlovász és királyi ménparancsnok
Trakehenben következőleg nyilatkozik:

„Szívesen bizonyítom, hogy a **csikók** hasmenésénél Tannalbin veterin. készítményét százakra menő esetben a legjobb sikerrel alkalmaztam és még használok. Tannalbin veterin. Opiummal a bélkatarrhus által okozott vérhasat körülbelül 12 óra alatt megszünteti. Polyatlagosan alkalmazva gyógyítólóg hat, még idült hasmenéseknek is, mint egy más szer sem.”

Hirzel J. a zürichi állatgyógyászati iskola tanára, az állatkórház nevében írja:

„Tannalbin veterin. készítményét főleg a **lovak** hasmenésénél alkalmaztuk s vele eddig igen **kislegelő eredményeket** értünk el.”

Mayer S. ker. állatorvos Grünbachban (Allgau) írja: Tejes elmeslő! Tannalbin veterin. készítményét eddig a tehének vérhas megbetegedésének 10 esetében alkalmaztam. **A hatás teljes és meglepő volt.**

Beschoner K. állatorvos Schwedt az Oder m.-ből következőleg értesít:

„A Tannalbin veterin. megbízható szer a **borjúk és csikók** hasmenésének gyógykezelésére; egy vő lónál, melynél ezen baj ellen már minden megkíséreltetet, a Tannalbin veterin. meglepő hatást mutatott.”

Dr. Foth kir. kerületi állatorvos Wreschenben (Posen) következőleg nyilatkozik:

„Szívesen adom tudtára, hogy a Tannalbin ad us. veterin. készítményét, főleg a **borjúk vérhasánál** igen hasznosnak találam. Nyájkas vívőszerekben drínkint 1—3 gr. adagokban rendszerint a vérhas megszűnéséig. A hatás rendszerint néhány óra (6 óra) alatt mutatkozik. Káros hatást még nagy adagoknál sem észleltem eddig. Nézetem szerint ezen készítmény megbízhatóbb, mint az eddig használtak; hosszabb idő óta kizárólag ezt használom.”

Hiller, ker. főállatorvos Blanzlebenben írja:

„Észleltem a Tannalbin veterin.-ről röviden összefoglalva a következők:

1. Tannalbin veterin. kitűnő szer **heveny, de még inkább idült vérhas** ellen, egy fiatalabb mint vénebb **lovak** és szarvasmarhákánál.

2. Az adagokat nem szabad **kicsinyre** szabni, szarvasmarhákánál legalább 8—10 gr., lovaknál 6 gr., csikóknál és borjúknál 2½ gr. kell adni.

3. A borjúvérhas ellen az eredmény nem teljesen biztos, de azzá lesz, ha egyidejűleg salicylsavval rendeltek. Rp. Acid salicylic. 1,0
Tannalbin veter. 2,0—3,0
naponta 1—2-szer egy eszébe nyálkában.

4. Káros következményt egy esetben sem észleltem.”

Werkmeister L. ker. állatorvos Volkach a M.-ből (Unterfranken) következőleg nyilatkozik:

„Csak teljesen kedvező **íráletet** mondhatok a Tannalbin veterin.-ről. A borjúk vérhasánál, a mikor még egyáltalán az élet megmenthető volt, mindig siker mutatkozott, épen így vénebb csikóknál. Kifejődött nagy **lovaknál** a szert kiterjedt módon alkalmaztam idült hasmenésnél; a **siker teljes volt**. A szer gyorsan és biztosan hat és helyét be fogja tölteni a vérhas gyógykezelésénél annál is inkább, mert minden kellemetlen hatástól ment.”

Mourmen kir. ker. állatorvos Hettstedtben (Mansfeld kerület, Sászartományban) írja:

„Örömmre szolgál értesíthetniről, hogy Tannalbin veterin. készítményének alkalmazása által a **lovak** egy heveny mint idült bélkatarrhusánál **rendkívül kedvező eredményeket** értem el.

Két esetben egy makacs hasmenés, más 4—5 hónapos volt és a legkíméletesebb szerek alkalmazásának ellentétl, 7—8 nap alatt megszűnt.

Az első három napon 3—4 adagot á 75 gr., a továbbiakon pedig ilyen 5 grammossal adattam Sür. és Rad. Gentianával nyeleste alakítva.

Meg vagyok arról győződve, hogy a Tannalbin gyorsan be fog vezetni a gyakorlatba.”

Reissinger A. ker. állatorvos Amorbachban (Unterfranken) következőleg nyilatkozik:

Tannalbin veterin. készítménye hasmenéseknél, különösen fiatal állatoknál, **soha sem hagyott eszenben**; egy látszik teljesen megbízható béladstringens; kár, hogy egy kissé drága a vidéki gyakorlatra nézve.

Eberle K. járás-állatorvos Oberdorfban így nyilatkozik:

„A **kutya, csikók és lovak** bélkatarrhusánál alkalmaztam a Tannalbin veterin.-ot és mindenkor **kitűnő eredményt** értem el.”

Günther A. kir. járás-állatorvos Traunsteinben (Felső-Bajorország) tudtukra adja:

„Észleltem értesítem, hogy Tannalbin veterin. készítményét a **borjúk** egy esetben, mindenkor **kitűnő sikerrel** alkalmaztam; az ezen szerrel elért kedvező eredményekről megemlékeztem évkönyvemben is.”

Dr. Ellinger szász nagyhercegi já. állatorvos Dermbach, ezelőtt **Schmiegelben** (Posen) következőleg nyilatkozik:

Gyakorlatomban a Tannalbin veterin. készítményt igen jó eredményny alkalmaztam a **borjúk és bikák fehér vérhasa** ellen; az előbbiek napoként 3—4 gr., az utóbbiak napoként fejenként 0,5 gr. kaptak.

Szopós csikók hasmenését a Tannalbin veterin. alkalmazása után gyorsan láttam megszűnni. Két esetben 2 éves úszók, melyek orrop jelleget belgyulladásban szenvedtek és melyek végteléből hosszú orrop eszvek választattak el, egyidejűleg a Tannalbin veterin. 5—5 napi, napokint 10 gr. adagolása után (lennnyálkában), helyre álltak.”

Neubarth ker. állatorvos Züllichauban írja:

„Ugy a **lovak**, mint a **borjúk** hasmenésénél a Tannalbin veterin. készítményenl eddig jó eredményeket értem el, melyeket eddig a hasonló **gyógyszerek használatánál** nem láttam.”

Megebízható szakemberek fenti ítéletei eléggé bizonyítják, hogy a Tannalbin veterin. egy feltűnő, biztosan ható szer az állatok vérhasa ellen és így az érdekeltek figyelmébe ajánlható.

Átlagos adagnak tekinthető:

Csikóknak: A kor szerint 8—15 gramm napoként vagy **porban** kevés, méz, szorp stb.-vel keverve vagy **labdacok** alakjában Opium hozzáadásával.

Borjúknak: 3—5 gramm, többször naponta, nyálka vagy szörpben, egész 15 gramm napoként; **borjúvérhasnál** bevált a salicylsav hozzáadása.

lovak és szarvasmarhákánál: 6—10 gramm adagokban többször napokint, esékly mennyiségű méz, szorp, nyálka stb.-vel. Kifejődött ló részére szükségelt napi adag 20—30 gramm.

Disznók, kezekék, kutya, baromfiaknak stb. aránylag kisebb adagok.

Mi a Tannalbin veterin.-ot (név védve) Prof. **Gottlieb** (Heidelberg) kezdeményezésére állítjuk elő **szabadalmazott mód-szer** szerint és 50, 100, 250, 500 és 1000 grammos eredeti csomagokban hozzuk forgalomba. Kérjük ezt mindenkor

„Tannalbin veterin. (Knoll)“

név alatt előírni.

Kapható a drogua-üzlet és gyógyszerárakban.

Ludwigshafen a R. m., 1898. április havában.

Knoll & Co.

gyógyászati gyár.

Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet.
BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.

Elnöke: TELEKI GÉZA gróf. Alnöke: CSÁVÖSSY BÉLA.

ANBÁRÁNYI RÉZA és F. BUDAÖRÖS SÁNDOR, DEZSÉNYFI FERENCZ, PÉTERY ÖRMEGYI SZENT, RUBINIK GYULA, SZENTKIRÁLYI SZILVÁNY, SZÉKELY ZOLTÁN, SZÓTYI SZENDEHORVÁTH, TELEKI SÁNDOR gróf. Vezérigazgató: SZÓTYI SZENDEHORVÁTH.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÖLESÖNÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdabiztonság általános elismerése szerint egy a tűz- mint a jégbiztosítás terén híven megélt hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdabiztonság óvák és sürgetés és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felelő tevékenységét vitte ki magának, az épület és átalány (pauschal) biztosításnál rendkívül mérsékelt díjaival tevékeny megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet tisztán csak a országok számára felel meg a megfelelő kincstári bérrel; — minden más üdök kizárásával.

6 és 12 évre szóló jégbiztosítások

és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **felépítési díjat** ad, mely a díjból évről évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a praedix kvárumnak felelnek meg. Gazdasági egyséltétek — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjpenzumban részesülnek. Kisgazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terjesztik biztatlak, 10% engedéllyel részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek. 5024

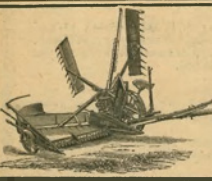
KAINIT
 nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárságánál (Budapest, József-körút 8. sz.)

ÁRAK: nagyban wagon-rakományként az Leopoldhalal-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 ft, száskan szállítva 130 ft. A vasúti szállítási költség a különböz tavolságra rendelési állomás szerint 130—140 ft között váltakozik.

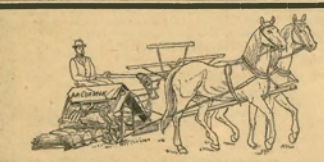
Kicsinyben mm.-ként szákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 ft 80 kr., nem tagoknak 3 ft.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árat egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

ALBION fűkaszaló gépek,
ALBION marokrakó aratógépek,
 HARRISON Mc GREGOR & Co.
 angol gépgyárból,
 melyek az összes hazai versenyeken kitüntetésben részesültek, legutóbb a turkoevi gépversenynen **arany éremmel** díjaztatnak, kaphatók

GRAEPEL HUGÓ gépgyárosnál,
 Budapest, V., Külső Váci-ut 46. szám. 5406
 Árjegyzék ingyen és bérmentve. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mc CORMICK ARATÓ GÉPEK
 a legjobbak a világon; kévékötők és marokrakók; Mc Cormick fűkaszalók, eredeti szerelésű kőszűrő-készülékek, szénágyrakók és szénfűrakók. Írj meg nekünk 4-5 soros levelet.
MÜLLER és WEISZ
 Budapest, VI., Gyár-utca 66. sz.

FONTOS földbírtokosok, gazdák és raktárváltalatos stb.-nek.
 Ausztria-Magyarországon általán bevezetett a mindenki által hasznosnak elismert **ponyva-kölesönös intézetem**
ponyvákat,
 ajánl igen csekély kölcsön-díj mellett 96 □ mtr. és 48 □ mtr. nagyságu tölthető kizárók, vasúti wagonok és más mezei termékek betakarására, továbbá 12 □ mtr. nagyságu behalozás alkalmas szekérponyvák, miall saját ponyvának megszerzése megkérlek. Igazított **zsákok** is **kölesönbirtokosok** igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt **kölesönbirtokosok** szerethetik be új és használt kátrányos **telített ponyvák** valamint **szekérponyvák** 3.10 kr. minden némben, gabona, faszn, linst és kopás zsákok stb. **zsákok**
 Minden 50⁰-kal olcsóbb mint bárhol. Ocska szék és ponyv minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételtek. 5162

NAGEL ADOLF, BUDAPEST,
 V., Arany János-utca 12.

Magyar királyi államvasút. 69980/CIV. szám. **HIRDETMÉNY.** (Legelősebb utasok Rohitsch fürdőhelyére.) Az utas közönség figyelmétekbe hogy Budapesti-Rohitschra legelősebbhöz Zágráb-Krapinán át lehet utazni, mely utrayan át Budapest keleti pályaudvar állomásáról Krapinára vissza, 60 napig érvényes menettéri jegyek adatnak ki következő árakon: I. oszt. 19 ft, II. oszt. 14 ft, III. oszt. 9 ft 50 kr. Rohitsch fürdőbe való utazására azonkívül Budapest-Dombóvár-Zágráb-Krapina-Polcsach-Pragerhof-Kaprinna-Sockofel-fürdőbe Budapesti állomástól Budapesti állomáshoz össze, melyek árai az I. osztályban 47 márika 10 fillér (kr. 207 ft 80 kr.) és a II. oszt.-ban 33 márika 30 fillér (kr. 171 ft 70 kr.) és a III. oszt.-ban 30 márika 30 fillér (kr. 152 ft) kerülnek és melyek 45 napig és a gorsoratónban is érvényesek. A fent említett menettéri jegyek Budapest keleti pályaudvar állomáson és a városi menettéri iródban (Hungária szálloda) a körutakat jegyek pedig ugyancsak a városi menettéri iródban, valamint a Cook-féle utazási irodában kaphatók. Különösen kiemeltek, hogy Zágrábon át a kényelmes vonat-csalokozás is áll fenn, a menettéri a Budapestről 7 óra 15 p-kor reggel induló gorsoratot használata esetben az utas ugyanazon napon 6 óra 21 perczkor este érkezik Krapinára, illetve ha 5 óra 22 perczkor reggel indul Krapináról, akkor 8 óra 35 perczkor este érkezik Budapestre, úgy hogy Zágrábon meghálani nem kell. Krapináról Rohitschra vagy vissza, egy nyélősekes kocsit, mely a krapinai állomás főnöknél is megrendelhető, 6 frtká kéri. Bővebb felvilágosítást a budapesti városi menettéri iródban (Hungária szálloda) kapható, a hol a fürdőre vonatkozó leírások és egyéb prospectusok is díjtalanul kaphatók. Budapest, 1898. évi május hó 9. Az igazgatóság. (Ülányomás nem díjaztat.)

Lapunk kiadóhivatálában megrendelhető:
A sertés javítása és hizlalása
 — gazdák és hizlalók használatára. Irta K. Ruffy Pál. Ára portóménes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

GŐZEKÉK
 BURRELL RENDSZER **KÖZVETLEN ERŐÁTVITEL**
 műtán fogaskerekek nélkül, tehát erőmegtakarítás és fokozottabb munkaképesség. Valamennyi létező Compound rendszer leggyorsabbja, az alkatrészek csaknem feleire lecsökkentve. Legkisebb szögnyújtás. Kévis javítás.
Göz-uthengerezők.
 Hozonyítványok és kimerítő leírások rendelkezésre állnak.
Meissner & Dietlein, Magdeburg.
 Burrell gőzekek-raktára. Gyakorított képviselők keresztetnek.

Birtok albérbeadás.

A Bittó István-féle drávafoki (Somogy megye) uradalom határya **1910 október hó 21-től 13 évre bérbé adandó.**

A birtok áll:

szántóföld	1050	magyar holdból
rét	256	"
legelő	300	"
szőlő	4	"
kert és beelősség	23	"
csapadék	10	"

Összesen tehát 1643 magyar holdból és rajta levő gazdasági épületek gúzmalom és bérleti lakból. Bővebb felvilágosítást eskák a helyszínén jelentkező komoly reflexiónsok nyarhatnak. 0877

Deutseh József bérlőnél.

Közvetítők kizárva. A baranya-szelcei vasútállomáshoz köséséggel küldetik fogal reflexiónsok részére.

Eladó tenyészbirka.

70-let felhagyta véget eladó:

10 darab 2—3—4 éves közép finom minőségű kos,	
1200	2—3—4 auya,
700	3—4 ürü.

A bérlek június 8-ig gyűjthető és 1000 ft alatti állapotban ismáthatók.

Wolf Testvéreknél, Várpalotán,

Vasprémmegye, vasut-, távírda- és posta-állomás.

ad 62128/98. szám.

HIRDETMÉNY.

Magyar királyi államvasutak.

A Kis-Ujvárad-Kis-Ternaci vonalon, Kis-Ujvárad és Szalók-Taskonya állomások között, az állomásokról az 604. sz. gyvszovonathoz, mindkét irányban egy-egy új vagonostól fog 7. évi május hó 1-től kezdve forgalomba helyeztetni, következő menetrend szerint:

Indulás Kis-Ujváradról délután 5 óra 19 percz, érkezés Szalók-Taskonyra este 6 óra 39 percz. Visszafele indulás Szalók-Taskonyról este 7 óra 10 percz, érkezés Kis-Ujváradra este 8 óra 24 percz.

Budapest, 1908. április 27-én.

(Ülányomán nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

847.998. szám.

Földhaszonbéri hirdetés.

A m. kir. közalap. uradalom f. évi október 1-től a Temes megye Fikátr község határyán fekvő

605 ³⁰⁰/₁₆₀₀ holdas földbirtokot tizenkettő (12) évi időtartamra haszonbérbe adja.

A bérbeadás írárt a zárt ajánlatu tárgyalással egybekötött nyilvános írásbeli árverés

1898. június hó 2-án délelőtt 10 órakor

fog a Buziás földhelytől székföld m. kir. közalap. gazd. ker. főigaztóság hivatalos helyiségében megtartatni.

Ezen árverésre bérleti szándékozók azzal hívatnak meg, hogy 60 kros bélyeggel ellátott és kellő bányatpénzzel felszerelt írásos zárt ajánlatukat, melyben a holdenként megajánlott évi haszonbéri összeg számmal és betűkkel kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti, borítékba a fenti határidő alatt nyújtásuk be alhirot 10 óráig.

Bányatpénzt a birtokost minden holdja után egy (1) forint teendő le késpénzben vagy az állam által óradéképésnek elfogadott értékpapirokban. Kiküldési ár érv és holdanként 9 ft 50 kr.

Oly egyének, kik gyánhatatlan vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén, a kik az uradalommal szemben hátralekös tartozásban vagy bármilyen eremben állanak, az árverésből ki vannak zárva.

Elkészve érkezett vagy utóajánlatok, valamint keλλον fel nem szerelték figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlattevők kövli szabad választásti jog az uradalommal fenntartatik. A részletes haszonbéri feltételek a ker. főigaztóságnél Buziásban, valamint a nagyköveséri közalap. ispisánsgnál is a szokásos hivatalos órák alatt betekinthetők vagy esetleg érdeklődők költségén lemszathatók.

Buziásban, 1898. évi május hó 18-án.

M. kir. közalap. gazd. ker. főigaztóság.

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen) kapható kiadóhivatalunkban.

WALLA JÓZSEF

mozaik- és cementáru-gyára, építési anyagok raktára

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. szám.

Vállalkozik:

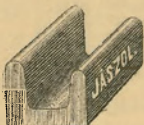
Gránit-terazso,	Jászolók,
Betonirozások,	Czement-lapok és
Medenczék,	Mozaik-lapokkali
Csatornázások,	kövezések
Szökőkutak,	elkészítésére,
	Czementvizezők,
	Fayence-lapokkali
	falburkolások stb.

GYári raktára a Gartenau
Portland cement és
vizálló mész-gyárnak.

Raktárt tart:

Keramit-lapok,	Aszfaltteto-lemez,
Kelheimi-lapok,	Aszfaltszigetelő-
Mozaik-lapok	lemez,
mettlachi módra,	Tűzálló-téglák,
Terracotta-árúk,	Kőagyagsövek,
Kémény-toldalékok	
kőagyagból	
stb.	

Menyezet nádszövet-
raktár.
Stuccatur-Rohrgevebe.

Gőzmivelés.

Nagyobb területek szántásai gézekével

hajlandó vagyok civilállami épügy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címzembere forduljanak.

gőzsztántási vállalkozó

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld.

Van szerencséd a jártalmai

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb
díjjal
kiültetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85-100% purinossággal.

Földművelésben, minden talajra alkalmas trágyaszór, különösen sovány talajok javítására, kiltató hatása az összes gabonafélék, kápos és olajnövények, lóhere és hüszem, szőlő, kömly és kerti veteményekre, kiválóképen a rétekre. **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya** tekintettel hatásköri tartósságára, földműlva az **összes szarvasfajfajta**kat. A citrátban oldható foszforsav-tartalmáról **szavatosságot** vállalunk, neteláni hiányt megterítünk. Árnyalattokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legérszégesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasvörök prágai foszfátliszt előadói iradjának veszerkérvelelése a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, BUDAPEST,
VII. Erzsébet-körút 34. szám.
Martellin a legfinomabb dohánynevesítő trágya kiállítások előadása.

Eladó fenékszallatok.

Nagy-Láugon, Fehérmegyében (posta helyben, v. állomás Sz.-Battyan vagy Aba-Sárkeresztur) a központi uradalmi útszék marhatartásának megváltása folytán, tulajdonukat képező **tehenek és növendék állataik**

f. évi junius 11-én

d. e. II órákor N.-Láugon

nyilvános árverés útján el fognak adatni. Az állatok többnyire simmenthali keresztetésűek, számuk körülbelül 20 drb. tehén, ugyanannyi úszó. 5898

Bővebb felvilágosítással szolgál a

gazdasági intézőség, N.-Láugon.

Értesítés esetén a jelzett vasúti állomásokra kocsit küld.

HIRDETÉSEK

felvetetnek a kiadóhivatalban
BUDAPEST,
ülési-ut 25-41x szám.

Ge. Nr. 228.

Vizmentes

szövet-gyár

enyegnyabb és legértékű
szövetek az országban.
ALAPÍTOTT 1831.
36 Kiltáratott

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, TELFS, BÉCS,

V., Mária Valéria-utca 10. (Tiroli.) I. Volksgarteng. 1.
Vizmentes takarók (ponyvak)

kazalok, gépek, kocsik és vasúti kocsikra, olcsóbb és legjobb, elpusztíthatatlan minőségben, továbbá

Repeze-ponyvak, maggyűjtő-ponyvak, kender-tömők, esőköpenyek és öltönyök kautsuhokkal és anélkül.

Gabona és lisztes zsákok, legyű és legelőmű Tüzi és itatóvödrek Sátrak.

Arjégyzők és minták ingyen és béménteve. Legyorsabb kiszolgálás.

Minden város jobb üzletében a mi gyártmányainkat tartják és sziveskedők határozottan **ELSINGER** árnyalmat kérn.

A szőlő és gyümölcsfák permetezésére, francziaországi tapasztalatok szerint a

rézszappan

bizonyult a leghatásosabb s viszonylag a legolcsóbb szernek. (Lásd Mezey Gyula gazd. akad. tanár úr ismertetését a „Köztelek” mult évi 58-ik számában.)

100 liter rézszappan-habareköt, melegítés segélyével a vizen kívül 1/2 kg. rézglicyiből és 1 kig. gyantaszappanból; hideg uton pedig 2 csomag gyantasztes kecskeméti porból és 1/2 kg. mészből lehet előállítani. Egy csomag gyantasztes kecskeméti pornak az ára 25 kr., a sulya 85 gramm, s tartalmaz 250 gramm gyantasztes és 600 gramm kecskeméti por. Ezen anyagok a rézszappan elkészítése és alkalmazására vonatkozó utasítással együtt

MAYERFI ZOLTÁNTÓL Kecskeméten

szerzeshetők be. 3788

Birtok haszonbérlet.

Borsodmegey Szuhogy község határában, a bődvárványi vasut szondorli állomásától 10 percnyire 472 kat. hold szántó-föld, rét és erdőből álló tagosított birtok, kelő gazdasági épületekkel és uralakkal ellátva az

1898-ik év őszén haszonbérbe kiadó

s azonnal átvethető. 5881

Bővebb értesítéssel szolgál tudakozódásokra

Vértessy Tivadár a borsodmegeyei gazdasági egyesület titkára,
Miskolcz, Vármegyeház.

Cséplésre szén

legkiltimőbb belföldi, osztraui és porosz minőségek.

••• I-a osztraui kétszer mosott kovácsészén •••

BADNAY KÁROLY-nál Budapest, Váci-körút 80.

TELEFON 26-27.

Köszén és coals nagykereskedő.

5899